



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm XLIV. Prouida.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

monico non reperiri, Abbatissam confirmandam esse; cum in hoc e. id expressè dicatur.

Aduerte quintò: Quod hic dicitur, Abbatissam canonicè electam & confirmatam benedicendam esse, id apertè traditur in Clem. Attendentes, §. statuimus, de statu Monachorum, vt infra annum à suæ confirmationis tempore benedicantur, in Monasterijs, in quibus solitæ sunt Abbatissæ benedici. Non enim vbique benedicuntur; sed cuiusque regionis mos in hac re sequendus est, vt ibidem monet, ver. solitæ.

Aduerte sextò: Quod hic Pontifex ait, vt Abbatissa in spiritualibus, & temporalibus liberè administret. Exinde enim inferatur, quòd Abbatissæ, & quæuis Monialium prefectæ spirituales quandam iurisdictionem, saltem indirectè participant, ex commissione ipsi facta à Prælati Ecclesiæ; aded vt Monialibus suis, quæ iusta sunt & regulæ conformia, præcipere possit, etiam in virtute S. obedientiæ, atque alia præstare, de quibus dixi lib. 1. Th. mor. tr. 5. p. 1. c. 3. n. 4. & tradit Azor. q. 7.

§. Cæterum.

SI Monialis per compromissum electa fuerit, & aliquæ ex Conuentu se opponant, distingue: Vel minor pars se opponit, tum electa confirmari & benedici debet: Vel pars maior se opponit, tum confirmatio & benedictio interim differetur, sed electa liberè administret, sicuti in superiore casu dictum; nisi opponentium pars duplo maior existat, tunc administrare non debet electa, sed litis euentum expectare.

Aduertit autem Thomas Zerola in praxi Episcopali, ver. Abbatissa, ad sextum, post Constitut. Trident. Concil. sess. 25. c. 7. de Regular. in electione Monialium non esse locum compromisso; cum suffragia ab Episcopo, aut delegato eius sigillatim exquiri debeant. Si tamen Moniales in ipsum Episcopum, vel Ordinis Prælatum electionis potestatem conferant, haud dubiè is prouidere poterit, iuxta c. causam, 18. extra, eod. tit.

§. Porrò.

SI in electionibus Monialium appellatio nem fieri contingat, Moniales ad Sedem Apostolicam personaliter venire non debent, sed Procuratorem mittere. Quoad alia verò etiam in his seruanda est Constitutio Nicolai III. c. vt circa 4. hoc lib. & tit.

§. Postremò.

QUI ad dirigendas electiones Monialium destinantur, si discordiam inter eas excitent, aut exortam componere non studeant, ipso iure excommunicantur.

§. Supradicta.

QUÆ de electionibus Monialium hæc Constitutione dicta sunt, similiter seruari debent in Conuentibus mulierum, quæ canonicæ vocari solent: Clem. Attendentes, §. illas, de statu Monachorum, sed Religiosæ non sunt, cum proprium retineant: Omnia, inquam, hæc præscripta in earum electionibus seruari debent, excepto, quòd suffragium actiuum & passiuum habeant, tametsi professionem religiosam non emittant. Per hoc tamen non intendit Pontifex earum statum, regulam, vel ordinem approbare.

§ Adhæc.

QUÆ hæc specialiter de mulierum electionibus statuta sunt, ad alias electiones ecclesiasticas transferri nequaquam debent.

CAPITVLVM XLIV.

Prouida.

PARAPHRASIS.

In c. quamuis, 10. hoc lib. & tit. statuit Gregor. X. Si in causa electionis Episcopalis ad Sedem Apostolicam appellatum fuerit, sed partes postea ab appellatione recedant, quòd Metropolitanus, à quo appellatum erant, diligenter inquirere de-

beat, num simoniaca pactio interuenerit; & si interuenisse intelligat, causam ad Sedem Apostolicam ableget. Sed quia nonnulli Metropolitanis omissa hac inquisitione, ad Episcopi electi confirmationem, & consecrationem processerunt, decernit hic Bonif. VIII. eam confirmationem, & consecrationem, aliisque processus irritos esse debere; & confirmantem, ac consecrantem ab Episcoporum confirmatione, & consecratione per annum continuum ipso iure suspensum: vt in eo ipso, in quo peccauerit, puniatur.

SUMMARIUM.

Consecrationem Episcopi factam à Metropolitanano, non præmissa inquisitione, nullius firmitatis esse asserit h. textus, quod intelligendum non secundum potestatem ordinis, sed exercitij suspensionem.

Procefferunt hæ constitutiones secundum ea tempora, quibus Episcopi à Metropolitanis confirmationem accipere soliti erant, vt dixi in cit. c. quamuis. Circa textum aduerte, quod Bonifac. ait consecrationem Episcopi factam à Metropolitanano, non præmissa inquisitione, nullius firmitatis esse, id bene monet Gl. intelligendum esse non secundum characterem, & Ordinis acceptam potestatem, sed secundum exercitij suspensionem: quod videl. ita consecratus Episcopus actus ordinis licite exercere non valeat. Quomodo explicari etiã debent canones in decreto Gratiani causa 9. q. 1. c. 1. & c. ordinationes, & q. 2. c. 1. & c. Episcopum. Vide quæ dixi lib. 5. Th. mor. tr. c. 9. n. 5.

CAPITVLVM XLV.

Si eo tempore.

PARAPHRASIS.

Papa mortuo alicuius ecclesiæ Episcopo, reseruauit sibi prouisionem, missis literis cum mandato, vt ad electionem, vel pro-

uisionem non procedatur, alioquin irritum fore, quod seu scienter, seu ignoranter attentatum fuerit. Verum cum hæc literæ datæ essent, electio Episcopi peracta erat; & postea subsecuta confirmatio, quæritur, an ea rata manere debeant. Responder Bonifacius VIII. quod electio & alia quæ antecesserunt decretum, firma consistant: sed ea, quæ postea subsecuta, v. g. confirmatio, irrita censi debet.

SUMMARIUM.

1. *Si pontifex sibi prouisionem Episcopi reseruauit, irrita est electio aut confirmatio post decretum inhibitionis seu auocationis facta, quamuis ab ignorantibus.*
2. *Si Pontifex sibi beneficij, aut prelaturæ non episcopalis collationem reseruauit, neque expressit, vt, quacunque etiam ignoranter ab Ordinario facta fuerint, irrita sint, tenet prouisio facta ante receptionem decreti.*

NO T A N D V M I. Electionem, aut prouisionem, quæ canonicè peracta est, Pontifex non censetur reuocare: cum sine graui causa ius alicui quæsitum non auferat. Ita notat Innoc. in c. innouit, 20. n. 6. extrã, hoc tit. Quare licet Pontifex, vbi specialia concordata non sunt, cum alijs Ordinarijs concurrat in collatione beneficiorum, tamen, si Ordinarius, ad quem de iure spectat, præuenit Papam prouidendo, prouisio Papæ irrita est, vt dixi Th. mor. lib. 4. tr. 1. c. 10. n. 2. ver. Secundò.

NO T A N D V M II. Si Papa electionem, & prouisionem Episcopi ad se auocauit, irrita est electio, aut confirmatio eius, post decretum inhibitionis, seu auocationis facta, quamuis ab ignorantibus. Ita Bonifacius VIII. hic. Ratio est, quam Ioann. Monachus reddit: Quia Summus Pontifex cum omni alio Ordinario in ecclesiastica iurisdictione ac potestate concurrat: Ergo potest quamlibet causam ab eius potestate extrahere, & sibi reseruare, aut alteri committere.